Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. Cena numeru w Krakowie i na prowincyi 100 Mp.

WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE

Wspólny organ dzienników krakowskich:
„Czas", „Głos Narodu", Goniec Krak.", „Ilustr. Kuryer Codz.", „N. Reforma", „N. Dziennik" na czas strajku drukarzy kr[illegible]
Wydawca i red. odpow.: Michał Konopiński.

Nr. 27. Kraków, Czwartek 16 listopada 1922 r. Nr. 27.

Wybory do Senatu.

Wybory w Województwie krakowskiem.

Województwo krakowskie posiada już dane ze wszystkich okręgów, oprócz Nowego Sącza. — Według nich otrzymały: Lista Nr. 1: 154.541, Nr. 2: 83.547, Nr. 8: 108.845, Nr. 12: 26.109, Nr. 24: 20.717. — Przypuszczalnie więc w Województwie krakowskiem **lista Nr. 1 otrzymała w Senacie 4 mandaty, lista Nr. 8 dwa mandaty i lista Nr. 2 jeden mandat.**

Dalsze wyniki wyborów w województwie krakowskim.

Kraków (AW). **W powiecie bocheńskim (okręg wyborczy Nr. 44)** ustalono następujący wynik wyborów do Senatu: Na listę Nr. 1 — 13.347 głosów, na listę Nr. 2 — 2.733 głosów, na listę Nr. 3 — 34 gł., na listę Nr. 7 — 1 głos, na listę Nr. 8 — 4628 gł., na listę Nr. 12 — 353 gł., na listę Nr. 24 — 1325, na listę Nr. 25 — 2 głosy, na listę Nr. 13 — 212 gł., na listę Nr. 15 — 2 głosy, na listę Nr. 26 — 1 głos.

Jasło (Okręg wyb. Nr. 45) ustalono następujący wynik głosowania: Na listę Nr. 1 — 8.532 gł., na listę Nr. 2 — 1.213 gł., na listę Nr. 3 — 711 gł., na listę Nr. 4 — 2 gł., na listę Nr. 5 — 3 gł., na listę Nr. 8 — 3.182 gł., na listę Nr. 12 — 609 gł., na listę Nr. 13 — 1.160 gł., na listę Nr. 14 — 6 gł., na listę Nr. 15 — 14 gł., na listę Nr. 24 — 1.311 głosów.

Wybory w województwie lwowskiem

Lwów. (PAT). Następujący wynik wyborów do senatu z województwa lwowskiego:

Brzozów Nr. 1 — 195, Nr. 2 — 309, Nr. 8 — 2.927, Nr. 24 — 1.015.

Brzeżany Nr. 1 — 9.136, Nr. 2 — 6.035, Nr. 8 — 7.098, Nr. 24 — 6.090.

Chrzanów Nr. 1 — 7.310, Nr. 2 — 294, Nr. 8 — 2.406, Nr. 24 — 1098.

Gródek Jagielloński Nr. 1 — 2.201, Nr. 2 — 2.251, Nr. 8 — 296, Nr. 24 — 1.370.

Dobromil Nr. 1 — 4.201, Nr. 2 — 288, Nr. 8 — 3.630, Nr. 2 — 1.496.

Jarosław Nr. 1 — 11.840, Nr. 2 — 450, Nr. 8 9.218, Nr. 24 — 4.137.

Lisko Nr. 1 — 1.770, Nr. 2 — 1.003, Nr. 8 — 8.930, Nr. 24 — 2.590.

Jaworów Nr. 1 — 17.475, Nr. 2 — 70, Nr. 8 — 298, Nr. 24 — 1.894.

Krosno Nr. 1 — 9.369, Nr. 2 — 2.606, Nr 8 —2.793, Nr. 24 — 1.627.

Lwów miasto Nr. 1 — 672, Nr. 2 — 9.092, Nr. 8 — 26.528, Nr. 24 — 18.936.

Lwów powiat Nr. 1 — 5.445, Nr. 2 — 22.606, Nr. 8 — 5.428, Nr. 24 — 1.894.

Przemyśl Nr. 1 — 4.327, Nr. 2 — 5.664, Nr. 8 — 10.151, Nr. 24 — 2.726.

Przeworsk Nr. 1 — 10.627, Nr. 2 — 178, Nr. 8 — 3.765, Nr. 24 — 722.

Nisko Nr. 1 — 6.848, Nr. 2 — 466, Nr. 8 — 2.592, Nr. 24 — 960.

Rawa Ruska Nr. 1 — 1.858, Nr. 2 — 799, Nr. 8 — 1.887, Nr. 24 — 2.085.

Rudki Nr. 1 — 6.118, Nr. 2 — 24, Nr. 8 — 2.064, Nr. 24 — 1.134.

Rzeszów Nr. 1 — 21.034, Nr. 2 — 1.215, Nr. 8 — 6.287, Nr. 24 — 2.795.

Sokal Nr. 1 — 3.067, Nr. 2 — 900, Nr. 8 — 3.462, Nr. 24 — 2.417.

Sanok Nr. 1 — 5.414, Nr. 2 — 961, Nr. 8 — 6.472, Nr. 24 — 2.166.

Sambor Nr. 1 — 7.306, Nr. 2 — 703, Nr. 8 — 2.362, Nr. 24 — 1.881.

Stary Sambor Nr. 1 — 2.787, Nr. 2 — 279, Nr. 8 — 3.478, Nr. 24 — 1.062.

Przypuszczalny skład Senatu.

Warszawa. (AW) „Rzeczpospolita" zestawia **wyniki z 11-tu województw na ogólną liczbę 15, jak również z m. Warszawy,** które dają 70 **mandatów na ogólną liczbę 93** do senatu. Na listę Nr. 1 wypada 11 mandatów, Nr. 2 od 3—4, Nr. 3 od 3—5, Nr. 7 —9, Nr. 8 od 20—22, Nr. 16 od 5—10, Nr. 29 — 4 mandaty. Wybór naszych kandydatów w trzech województwach, ..., przypadłoby 14 mandatów z listy państwowej, przypuszczalnie dotychczas listy Nr. 1, Nr. 2, Nr. 8 i Nr. 16. Około połowy kandydatów z listy państwowej przypadnie liście Nr. 8.

Województwo łódzkie.

Łódź. 13 list. (PAT.) Województwo łódzkie zestawiło na podstawie raportów władz powiatowych prowizoryczny wynik głosowania do senatu w tym okręgu. Według tego prowizorycznego obliczenia lista Nr. 1 otrzymała 48.714 głosów, Nr. 2 — 54.000, Nr. 3 — 62.053, Nr. 7 — 26.926, Nr. 8 — 214.325, Nr. 16 — 120.548. Inne listy otrzymały drobniejsze ilości głosów. Według tego wyniku otrzymały: lista Nr. 8 cztery mandaty, Nr. 16 — 2, Nr. 3 — 1, Nr. 2 — 1 mandat.

Województwo lubelskie.

Lublin 13 list. (PAT) Województwo lubelskie otrzymało dotychczasowe wyniki wyborów do senatu z 17-tu powiatów. Wynik ten przedstawia się w ogólnych cyfrach następująco: Lista Nr. 1 — 20.060, Nr. 2 — 34.000, Nr. 3 — 60.000, Nr. 8 — 118.000, Nr. 15 — 30.000, Nr. 16 — 88.000. — Brak jeszcze wiadomości z 3-ch powiatów.

Wybory w Województwie kieleckiem.

Kielce. (Inf. wł.) Tymczasowe obliczenie wyników głosowania w województwie kieleckiem daje: lista Nr. 1 — 33.108 (1 mandat), Nr. 2 — 45.624 (1 mandat), Nr. 3 — 90.605 (2 mandaty), Nr. 8 — 166.277 (4 mandaty), Nr. 16 — 53.628 (1 mandat). Z listy Nr. 16 został wybrany ...wiński, p. M. Dr. ...

Pomorze.

Toruń, 13 list. (PAT). Wybory do senatu w województwie pomorskiem dały wedle pierwszych zestawień okręgowych komisyj wyborczych następujące wyniki: Lista Nr. 1 — 590 głosów, Nr. 3 — 25, Nr. 7 — 80.869, Nr. 8 — 141.546, Nr. 24 — 50. — Brak dotąd obliczeń z 26 obwodów. Przypuszczalnie otrzymały mandaty: Z listy Nr. 8 — ks. Feliks Bolt i Pałczewski, oraz Leon Janta, rolnik. Z listy Nr. 7 — Szychowski, adwokat z Grudziądza.

Wybory na Wileńszczyźnie.

Wilno. 13 list. (PAT). Ostateczne wyniki głosowania do senatu w Wilnie: Lista Nr. 1 — 6[illegible], Nr. 2 — 3.121, Nr. 3 — 106, Nr. 5 — 4, [illegible] 8 — 20.997, Nr. 22 — 225, Nr. 23 — 4, [illegible] 25 — 100.

Tymczasowe wyniki głosowania do senatu w powiecie oszmiańskim: Lista Nr. 1 — 7.1[illegible], Nr. 2 — 40, Nr. 3 — 1.408, Nr. 6 — 80, [illegible] 8 — 2.500, Nr. 22 — 4, Nr. 23 — 20, Nr. [illegible] — 1513, Nr. 25 — 9, Nr. 26 — 6.

Tymczasowe wyniki głosowania do senatu w powiecie święciańskim: Lista Nr. 1 — 4[illegible], Nr. 2 — 485, Nr. 3 — 3.342, Nr. 6 — 590, [illegible] 8 — 1.819, Nr. 24 — 1.287.

Tymczasowe wyniki głosowania w powiecie wilejskim: Lista Nr. 1 — 27, Nr. 2 — 29, N[illegible] 3 — 2.172, Nr. 8 — 1.420, Nr. 24 — 9.6[illegible]

Inne pozostałe listy otrzymały nieznaczną ilość głosów.

Wybory do Sejmu.

Wybory do Sejmu w Złoczowie.

Warszawa. (PAT). Na ręce generalnego komisarza wyborczego nadeszło sprawozdanie i wyniki wyborów do Sejmu w okręgu Nr. 50 Złoczów. Lista Nr. 3 otrzymała 4 mandaty. Wybrani: Wincenty Witos, dr. Jan Pomorski, dr. Wiśniewski i Władysław Wojtowicz. Lista Nr. 8 otrzymała 3 mandaty. Wybrani: Łomaszewski Konrad, rolnik, Dolanowicz Stefan, urzędnik kolejowy i Manasterski Józef, inspektor skarbowy. Lista Nr. 17 otrzymała 2 mandaty, wybrani: dr. Leon Reiss i Henryk Gottlieb, przemysłowiec.

Wybory w Łuckiem.

Warszawa, 13 list. (PAT). W dalszym ciągu na ręce generalnego komisarza wyborczego wpłynęły następujące wyniki wyborów. Do sejmu: **Okręg Łuck.** Lista Nr. 16 — 5 mandatów, Pawłowski, posesor, Jerzy Tymoszczuk, rolnik, Wacław Wysłocki, sędzia, Otto Sommer, Andrzej Pasniczak, rolnik i Tadeusz Frehmann, agronom.

Wybory w Anglii.

Londyn (PAT). Definitywny wynik wyborów do parlamentu będzie znany **popołudniu lub wieczorem dnia 16 b. m. Akt wyborczy odbędzie się w całej Anglii jutro,** ale jutro wieczorem będą znane tylko wyniki z 250 okręgów miejskich. W innych okręgach miejskich i wiejskich obliczanie głosów zacznie się dnia 16 b. m. przedpołudniem.

Zwycięstwo unionistów w wyborach angielskich.

Londyn (PAT). „Times" donosi, że wynik wyborów jest następujący: Unioniści zdobyli **321** mandaty. Partya pracy **93**, Liberałi **73**, Narodowi liberałowie **53**, Niezależni **5**, Niezależni liberałowie **3**. Daje to **większość 88 mandatów unionistom.** Nieznany jest jeszcze wynik z 51 okręgów, jednak większość unionistów jest zapewniona.

Wykrycie spisków niemieckich w Polsce.

Kraków, 14 listopada.

„Dziennik Bygdoski" podaje ciekawe wiadomości o knowaniach zrzeszeń niemieckich w Polsce. Działalność ich zwróciła uwagę władz, dokonane zaś rewizje dały sensacyjne wyniki. Znaleziono akta z przed przejęcia Pomorza, w których były ścisłe dyrektywy najrozmaitszych organizacyj hakatystycznych, jak również i samego pruskiego ministerjum oświaty i kultury, które udzielało dyrektywy nauczycielom niemieckim, jak się mają zachowywać na służbie polskiej. Stosując się do wspomnianych dyrektyw „Deutschtumsbund", „Lehrerverein" i „Frauenbund", do tej pory posiadają ścisły kontakt i otrzymują wszelkie wskazówki, jak również pieniądze z Berlina.

Udowodniono, że Niemcy śią na podtrzymanie irredenty i propagandy antypaństwowej w b. dzieln. pruskiej olbrzymie sumy. Przesyłki pieniężne odbywają się przeważnie kurjerami. Całą akcją antypaństwową kieruje „Deutschtumsbund", który wysyła do b. cesarza niemieckiego i następczyni tronu depesze z hołdem. Ten sam „Deutschtumsbund", jak to wynika z aktów, wskutek zlecenia otrzymanego z Berlina, zainicjował i popierał całą akcję kolonistów, nawet wbrew ich woli, gdyż znaleziono protest, podpisany przez wielu kolonistów przeciwko wciąganiu ich w proces z rządem polskim, którego całkowicie nie pragnęli, wobec czego żądają zwrotu kosztów procesów i grożą skargą do Berlina. Prócz tego znaleziono okólnik „Deutschtumsbundu", nawołujący tych kolonistów, którzy musieli z kolonii ustąpić, **aby niszczyli inwentarz**, bydło zaś zamieniali na gorsze. Jednem słowem wykryto misternie ułożoną robotę niemiecką, subwencjonowaną i kierowaną przez Berlin, a godzącą w nasz byt państwowy.

Rewizje przeprowadzone były w Grudziądzu, Tczewie i Skarszewie, gdzie istniał punkt łącznikowy między Gdańskiem a Pomorzem. Olbrzymia ta sprawa jest w toku dochodzeń pod osobistym nadzorem p. prokuratora przy sądzie apelacyjnym.

Niemieckie intrygi wyborcze na Górnym Śląsku.

Katowice, 13 listopada.

(PAT). „Goniec Śląski" stwierdza, że udział w wyborach do Senatu **był mały,** a to z powodu obojętności uprawnionych do głosowania, a także machinacyj **władz komunalnych, w których wpływ mają jeszcze gdzieniegdzie Niemcy.** Niemieccy funkcyonaryusze gminni **nie wciągnęli na listy wyborcze setki wyborców-Polaków.** Ludność zaś, stwierdzając wyłożone listy wyborcze sejmowe, są dziła, że nie potrzebuje już stwierdzać list senackich. **Najjaskrawiej dały się zauważyć te machinacye w Królewskiej Hucie, gdzie pierwszym burmistrzem jest Niemiec.** Pismo przytacza wiele przykładów podobnego postępowania. Dalej Komisye wyborcze złożone z Niemców żądały od wyborców polskich, specyalnie kobiet, **przedkładania dokumentów osobistych, a gdy im nie okazywano, nie dopuszczały do głosowania.** W ten sposób pozbawiono głosu setki wyborców polskich. Były także wypadki, że w biurach Komisyi wyborczej **agitowano jak naprzykład w Katowicach w szkole „Prinz Heinrich", gdzie uwijały się młode Niemki.** Wpływ Niemców na ułożenie list wyborczych, a także udział ich w komisyach wyborczych, **pozbawiły głosu wielu polskich wyborców.** Wystarczyły wybory do sejmu warszawskiego i katowickiego, **a już Niemcy zdołali się zoryentować w jaki sposób mogą uniemożliwić wielu Polakom oddanie głosu.**

NADESŁANE.

Za dział ten Redakcya nie bierze żadnej odpowiedzialności.

Dla uczczenia pamięci ś. p. Leczyny Spóra, na Rodzinną Sierotę składa 21.000 marek.

Fr. Macharski.

Za ubliżenie p. W. Dzierżakowi [illegible] dnia 7 listopada br. w jego sklepie, przepraszam i odwołuję nie trzeci do niego [illegible] obrazy.

Józef Janowski.

CYRK!

Tragedya wojtyżerki
od środy 15 b. m.
w Kinoteatrze „SZTUKA"
ul. Św. Jana 6.

CYRK!

Mary B.!

Natychmiast do Lwowa przybyć, aby [illegible] uniknąć, aby jego [illegible] wyczerpana.
Kazi.

Poszukuję jednego lub dwóch pokoi
umeblowanych dla bezdzietnego małżeństwa. — Zgłoszenia do biura Pawia 2.

Poszukuję **mieszkania** składającego się z jednego umeblowanego pokoju wraz z utrzymaniem na jedną osobę. Zgłoszenia w biurze ul. Pawia 2.

Ekspedjent działu galanteryjnego potrzebny. Zgłoszenia: Bross, Floriańska 44.

[illegible] wrócę na swoje. Płeć i pochodzenie obojętne. Zgłoszenie pisemne z podaniem warunków pod „Dyskrecja" do Biura ogł. [illegible], Kraków, Rynek 30.

Suczki dwie

są do odstąpienia w pewne ręce — oglądać można od 3—5. Kraków, ul. Szewska 21, III. pierwsze drzwi na lewo.

Spólnik(czka) do biura handlowo-eksportowego w Krakowie z jednym milionem potrzebny. Zgłoszenia pod „Export" do adm. Kurjera.

Każdy oszczędza! kto kupi albo zamówi bieliznę wykonaną w pierwszorzędnej wytwórni bielizny damskiej, męskiej i pościelowej z najlepszych i trwałych materyałów w kompletnej wielkości oraz wykwintnem wykończeniu po cenach fabrycznych.
B. METZGER, Kraków, Bonerowska 5, II. p., ofic.

Maszynę do kabzlowania flaszek kupię. — Zgłoszenia do biura ogłoszeń Stattera, Kraków, Grodzka 13.

Potrzeba na wyjazd do Francyi
górników do kopalń węgla i kilku [illegible]. Zgłoszenia ze świadectwami: Delegacja Centralna komitetu kopalń francuskich, [illegible].

Do sprzedania

120-konna maszyna parowa stojąca, dwucylindrowa, (Compound) z kondensacją, [illegible] obrotów na minutę, fabrykat Ringhoffer Praga-Smichov, kompletna, używana. Dostawa natychmiastowa. Zgłoszenia: Inż. Czesław [illegible], Dyrekcja kolejowa, Wydział IV, III. p.

Gorzelnik zmienia się także na gospodarstwie rolnem potrzebny od zaraz. Warunki według umowy. Zgłoszenia z odpisami świadectw i życiorysem przyjmuje Dyrekcja [illegible], [illegible] Tarnów [illegible].

OGŁOSZENIE.

Zawiadamia się, że Walne Zgromadzenie członków Spółki przemysłowo-rolniczej w [illegible], stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką, odbyte w dniu 5. lutego 1922 uchwaliło stowarzyszenie rozwiązać i postawić je w stan likwidacji.

Do przeprowadzenia likwidacji wybrani zostali jako likwidatorowie pp. Tomasz [illegible] i Marcin Wąsik, rolnicy z [illegible], którzy firmę likwidacyjną stowarzyszenia podpisywać będą wspólnie.

Wzywa się przeto wierzycieli, aby roszczenia do rozwiązanej spółki zgłosili najdalej do trzech miesięcy od dnia niniejszego ogłoszenia.

[illegible], powiat Nisko w listopadzie 1922.

Spółka przemysłowo-rolnicza, stowarzyszenie zarej. z ograniczoną poręką w likwidacji.

TOMASZ [illegible], wr. **MARCIN WĄSIK**, mp.

KONKURS.

Celem obsadzenia wakującej posady nauczycielskiej w gimnazjum miejskiem w [illegible] ([illegible]) a to:

POLONISTY

ogłasza się niniejszem konkurs. Kandydaci winni udokumentowane podania przesłać na ręce Magistratu w [illegible] najdalej do d. 30 listopada rb.

Zakład jest typu klasycznego i posiada prawa gimnazjum państwowych. Prawa (płace) i obowiązki nauczycieli według norm państwowych. Pierwszeństwo będą mieli kandydaci, którzyby mogli kierować ćwiczeniami [illegible].

MAGISTRAT MIASTA [illegible]

W powiecie Opatowskim wakuje **dziesięć posad nauczycielskich.** Kandydaci z maturą seminaryalną zechcą wnosić podania należycie udokumentowane na ręce Inspektora szkolnego.
Prezes R. S. P. Świerzyński.

Biegła fakturzystka [illegible] poszukiwana do natychmiastowego wstąpienia. — Zgłoszenia Silberstein i Holzer, Kraków, Krzyża 5.

Do wytłaczania pod prasą
w srebrze, mosiądzu i t. p.
przyjmuje Przedsięb. maszynowe „Technikum", Sp. z o. p. Kraków, Czarnowiejska 70.

Samodzielny buchalter (buchalterka)
do wielkiego biura hutniczego do natychmiastowego wstąpienia poszukiwany(a). Zgłoszenia do biura „Ruch", Szczepańska 9, pod „Natychmiast".

Zarząd dóbr Olsza p. Kraków
poszukuje **osoby inteligentnej** do zarządu gospodarstwa domowego i folwarcznego.

Kuchnię oddam na rachunek fachowemu kucharzowi zaraz. — Zgłoszenia: Restauracja H. Kukla, Kraków, Karmelicka l. 17.

ENERGICZNEGO PLACOWEGO
oraz **ekspedyenta** poszukuje duża fabryka koło Krakowa. Zgłoszenia pod „Fabryka" do biura ogłoszeń **Feliksa Stattera, Kraków, ulica Grodzka 13.**

Wszelkiej obróbki żelaza i metali
(frezowanie, toczenie, szlifowanie) oraz wszelkich robót ślusarskich podejmuje się **Przedsiębiorstwo maszynowe „Technikum"** Sp. z o. p. Wykonuje również sznity według rysunków i wzorów. — **Kraków, Czarnowiejska 70.**

Zdolnego młodego, uczciwego, ze świadectwami do wszelkich posług biurowych poszukuje Towarz. „Omnium", Szewska 18. Zgłoszenia między 12 — 1.

Zęby sztuczne nowe, używane, nawet połamane, złoto, platynę kupuje [illegible]. Płacę za ząb od 1.000 do 3.000 Mkp. **Grodzka, 18, front, I. p.** na lewo w pracowni.

Gremium właścicieli wypożyczalni książek
postanowiło z dniem 20 listopada br. podwyższyć abonament miesięczny na 1500 mkp., a kaucyę na 4000 mkp. od tomu. **Czytelnia naukowa i beletrystyczna** ul. św. Jana 8, **J. Gamplowicz** pl. WW. Św. 8, **A. Gamplowicz** Bracka 9, **„Lektor"** Rynek 22. **Poturalska** Podgórze, Mały Rynek.

Królewska Huta, Górny Śląsk, dom trzypiętrowy, dwa fronty, w centrum miasta z wolnym sklepem i mieszkaniem, do sprzedania. Zgłoszenia: Administr. „Kurjera codz." **Przemysł.**

Fortepian w dobrym stanie
do sprzedania.
Ul. Starowiślna 23, I-sze piętro na lewo.

Obrabiarkę
do drzewa uniwersalną nową
Maszyny rolnicze jak:
Pługi,
Brony,
Kultywatory,
Triery,
Buraczarki i
Kosiarki
sprzeda natychmiast ze składu w [illegible] firma **Dynamo,** Kraków, ul. Wolska 20, telefon 3129.

Służącego i gospodyni
potrzeba **zaraz** do dworu. Zgłosić się listownie lub osobiście pod adresem: Dwór Lisów koło Lublińca, Górny Śląsk. Koszta podróży zwróci się tylko przyjętym.

Przystąpię do spółki
do rentownego przedsiębiorstwa z wkładem 5 miljonów i współpracą. Zgłoszenia pod „Rutyna" do biura ogłoszeń Fel. Stattera, Kraków, Grodzka 13.

---

2 pokoje umebl. z komfortem są do wynajęcia od 1. 12. Sukiennice, Kurnatowska.

DRZEWO KOPALNIANE
które jest natychmiast do dostarczenia **kupuje** duże Tow. Akcyjne. Oferty przyjmuje:
Dyr. May, Kraków, Hotel Francuski.

Ogrodnik
z wykształceniem fachowem i długoletnią praktyką pierwszorzędną wykazaną świadectwami, znajdzie stałą posadę w ogrodach Dyrektora Zakładu Przemysłowego w Zachodniej Małopolsce. Pomieszkanie, opał i światło do dyspozycyi, pobory według umowy. — Podanie z odpisami świadectw i fotografją należy nadesłać pod „Ogrodnik 1922" do redakcyi czasopisma.

Wieczorny kurs kroju
dla Pań zatrudnionych w biurach i pracowniach rozpoczyna się 15. listopada 1922
w szkole kroju i szycia **„JÓZEFINIE",**
ul. Długa 11. — Zgłoszenie codziennie.

Jener. Reprezentacya Twa Ubezpieczeń w Krakowie, ul. Św. Marka 8. „UNJA"
przyjmuje wszelkiego rodzaju ubezpieczenia na korzystnych warunkach. — Zdolni zastępcy na dobrych warunkach poszukiwani.

OKRĘGOWA KOMISJA WYBORCZA
Nr. 46. w Jaśle.
L. 489/22. — O. K. W.

OGŁOSZENIE.

Stosując się do przepisu art. 92 ord. wyb. ogłaszam, iż w okręgu wyborczym Nr. 46 (Jasło, Strzyżów, Kolbuszowa, Tarnobrzeg, Mielec, Ropczyce), oddano ważnych głosów na listę Nr. 1 — 59.848; Nr. 2 — 7.532; Nr. 3 — 3.875; Nr. 4 — 6.555; Nr. 8 — 10.891; Nr. 12 — 15.312; Nr. 13 — 14.507; Nr. 14 5.160; Nr. 15 — 8.674; Nr. 23 — 50; Nr. 24 — 1.594; Nr. 25 — 49; Nr. 26 — 6; Nr. 27 — 1, Nr. 28 — 218; Nr. 29 — 2.190; Nr. 30 — 11.695; Nr. 31 — 1.696; Nr. 32 — 2.797 i że posłami do Sejmu wybrani zostali: Wincenty Witos, Antoni Szmigel, Jan Madejczyk, Bronisław Greiss, Jan Henryk Jedynak i Franciszek Krempa.

Jasło, d. 11 listopada 1922.

Przewodniczący
Okręg. Kom. wyb. Nr. 46.

Lp. 1050/22 — 1051/22.

Obwieszczenie
dotyczące protestów w sprawie wyborów.

Przeciw ważności wyborów na posłów do Sejmu dokonanych w dniu 5. listopada 1922 wnieśli protesty:

1). Wyborca p. Józef Uznański z Poronina, co do wyborów.

2). Wyborca p. Józef Kręcioch, ten ostatni jedynie co do wyborów dokonanych w gminie Chocznia, obwód wyborczy Nr. 14 i Śleszowice Nr. 50.

Do wnoszenia zarzutów przeciw treści wniesionych protestów względnie któregokolwiek z nich, wyznacza się po myśli art. 103 ord. wyb. czternastodniowy termin licząc od dnia niniejszego ogłoszenia.

Przed upływem oznaczonego wyżej terminu wolno każdemu wyborcy przeglądać protesty w lokalu okręgowej Komisji wyborcz. Nr. 43 w Wadowicach, gmach Sądowy Nr. 68 I. piętro i czynić z nich odpisy.

Wadowice, dnia 11 listopada 1922.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyb. Nr. 43
MIODOŃSKI.

Magistrat miasta Gniezna rozpisuje niniejszem

Konkurs na asesora,

któryby się zajął przeprowadzeniem wyodrębnienia miasta Gniezna od powiatu. Kandydaci z wykształceniem prawniczem, wykazujący odpowiednią praktykę administracyjno-autonomiczną, winni wnieść bezzwłocznie podania należycie udokumentowane wraz z podaniem przebiegu życia i warunków, na ręce podpisanego.

(—) I. burmistrz, w z. **Hensel.**

Stangreta pierwszorzędnego poszukuję. Odpisy świadectw nadsyłać pod adresem: [illegible]

Wdzięcznem sercem składam serdeczne „Bóg zapłać" wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie ś. p. mojej ukochanej żony

Adam Zamoyski.

Kraków, 13. XI. 1922.

Wiadomości bieżące.

Kraków, 15 listopada.

Strajk drukarski.

Ze Związku Właścicieli drukarń otrzymujemy następujący komunikat:

Wbrew rozsiewanym tendencyjnie pogłoskom, wszelkie strajkujących przyjęły w Krakowie zaraz z początkiem strajku tylko następujące drukarnie: 1. „Ludowa" (robotnicza); 2. „Związkowa" (robotnicza); 3. „Sztuka" (mała drukarnia żydowska, ul. Sobieskiego 16). — 4. „[illegible]", [illegible] przez sympatyków [illegible]. Wszystkie inne, w liczbie około 30, w żadne pertraktacje się nie wdawały i solidarnie wytrwały na swojem stanowisku.

W myśl dawnej umowy, zerwanej przez strajkujących, podwyższyły Zakłady tym pracownikom, którzy pozostali przy pracy według cyfry klucza urzędowego na październik o dalsze 10 proc., na listopad o dalsze 19 proc., dając im poznać, że umowy dawnej wobec niestrajkujących ściśle dochowują.

Strajk w Łodzi.

W związku z uchwałą strajkową, zapadłą na zebraniu delegatów fabrycznych w dniu 10 bm. w wielu fabrykach **robotnicy nie przybyli jak do pracy** na zmianę nocną z piątku na sobotę. W sobotę stanęły w Łodzi wszystkie fabryki.

Kredyt państwowy dla miast.

Z Warszawy piszą:

Ministerjum skarbu zakończyło częściowo akcję mającą na celu umożliwienie miastom uzyskania krótkoterminowego kredytu na pokrycie deficytów administracyjnych. **Dla miast Galicji** ustanowiony zakład kredytowy, jako organ rozporządzający funduszami państwowymi, który otrzyma na powyższy cel od ministerjum skarbu dotację w wysokości 1 miljarda 350 **miljonów** marek. Organem takim dla związków powiatowych i miast byłej dzielnicy pruskiej został Bank komunalnych kas oszczędnościowych. Został on dotowany w 4 miljardy marek polskich, z czego wypłacono narazie 1 miljard. Pożyczki udzielane będą zwrotne. Również w toku jest akcja mająca na celu udzielenie pożyczek dla miast byłej dzielnicy rosyjskiej, przyczem rolę takiego organu wypłacającego uzyska prawdopodobnie Bank komunalny w Warszawie.

Brak mieszkań dla posłów i senatorów.

Z Warszawy donoszą: W dniu 10 bm. odbyła się w prezydjum ministerstwa spraw zewnętrznych narada w sprawie poczynienia ułatwień nowowybranym posłom do Sejmu i senatorom w znalezieniu pomieszczenia w Warszawie. Konferencja doszła do wniosku, iż wobec katastrofalnego głodu mieszkaniowego, panującego w Warszawie, zabezpieczenie dachu nad głową posłom natrafia na **trudności nie do przezwyciężenia** i, że ani czynniki rządowe, ani gmina m. Warszawy nie mogą brać na siebie odpowiedzialności za pomyślne rozwiązanie tej aktualnej kwestji. Wobec faktycznego braku mieszkań w Warszawie, stosowanie przepisów ust. o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń z 4 kwietnia 1922 **nie prowadziłoby do celu**. Liczyć można w tej mierze jedynie na poczucie obywatelskie ze strony osób, posiadających pokoje do wynajęcia.

21 posłów ukraińskich.

„Ridnyj Kraj" podaje liczbę posłów ukraińskich, świeżo wybranych. Wynosi ona 21 posłów, z tego 12 z Kresów, 6 ze Wschodn. Małopolski i po jednym z okręgów Lublin, Zamość i Krasnostaw.

Sprawy kolejowe.

Nowa podwyżka taryfowa. — Rozbudowa sieci kolejowej.

Na najbliższem posiedzeniu komitetu taryfowego, które odbędzie się z końcem bieżącego miesiąca, ma być omawiana **sprawa dalszej podwyżki taryfy kolejowej** i przyznania ulg taryfowych dla pewnych gatunków artykułów.

Dnia 18 bm. odbędzie się posiedzenie komitetu eksploatacyjnego państwowej Rady kolejowej, a dnia 19-tego bm. posiedzenie komitetu **dowa budujących dla kolei**. Na tem ostatniem posiedzeniu będzie rozważana **sprawa rozbudowy sieci kolejowej** i ustalany plan kolejności tej rozbudowy.

Ukraina sowiecka w sprawie Galicji Wschodniej.

Na jednem z ostatnich posiedzeń komitetu centralnego **ukraińskiej partji komunistycznej** wniesiono szereg interpelacji, co uczynił rząd Ukrainy sowieckiej wobec wypadków ostatniej doby w Małopolsce Wschodniej? Prezes komitetu centralnego, p. Pietrowskij, odpowiedział na to, co następuje:

„I my i rząd centralny uczyniliśmy odpowiednie kroki w Warszawie, ale przedstawiciele kół emigracji w tejże Warszawie **popierają dążenia imperjalistyczne Belwederu** i szowinistów polskich, uznając prawa Polski do Galicji Wsch. **której nawet twórcy traktatu wersalskiego nie odważyli się przyłączyć do Polski**".

Na to członek Weik'u ukraińskiego Stiepanienko odpowiedział, że koła emigracyjne rosyjskie wcale nie stoją na tem stanowisku i że nawet Kiereńskij w [illegible] ogłosił w pismach paryskich protest przeciwko traktatowi ryskiemu, na zasadzie którego z górą 8 miljonów Rosjan i Ukraińców dostało się pod władzę Polski.

Protestowała też i grupa Milukowa. Czyż nasz rząd — mówił p. Stiepanienko — ma się uczyć obrony interesów ludu od wrogów władzy sowieckiej? Im energiczniej występować będziemy w Warszawie, tem silniejsze będzie stanowisko rządu sowieckiego w kraju".

Z tej dyskusji widzimy, że Ukraina sowiecka **nie przestaje akcji sprzecznej z traktatem ryskim**.

Polak prezydentem Rady miasta Kowna.

Kowno, 12 listopada.

(PAT). Przedstawiciel polskiej frakcji w kowieńskiej radzie miejskiej **Janczewski** został wybrany stosownie do zawartej swego czasu umowy pomiędzy frakcjami **prezesem rady miejskiej w Kownie**.

Rozruchy antysemickie w Bytomiu.

Kraków, 12 listopada.

„Morgenzeitung" (Ostrawa Morawska) donosi w telegramie z Wrocławia:

Dnia 10 bm. w związku ze zgromadzeniem socjalistów niemieckich powstały antysemickie wykroczenia, które trwały aż do północy. Po wielu lokalach szukano za żydami. W Kawiarni Centralnej wybito szyby. W tak zwanym Domu Koncertowym pobito kilku żydów, zrzucono ich następnie ze schodów i obrabowano.

Uposażenie wojskowych powołanych do ćwiczeń.

Jak się „Kurjer" dowiaduje — uposażenie wojskowych na wypadek powołania ich do ćwiczeń z rezerwy lub pospolitego ruszenia, wyniesie dla oficerów i chorążych jedną trzydziestą część płacy podstawowej posiadanego stopnia, ryczałtu miesięcznego na umundurowanie i ekwiwalentu żywnościowego dla własnej osoby, według norm, ustalonych dla oficerów i chorążych służby czynnej. Nadto, o ile oficer lub chorąży rezerwy, powołany do ćwiczeń, będzie pełnił służbę w miejscowości poza miejscem swego zamieszkania, otrzyma zakwaterowanie na koszt skarbu na tychsamych warunkach, jak oficerowie służby czynnej. Ci oficerowie, którzy stopień oficerski otrzymali z chwilą przejścia do rezerwy, otrzymają przy pierwszem powołaniu na ćwiczenia dodatek na umundurowanie i wyekwipowanie w wysokości unormowanej dla oficerów, mianowanych w służbie czynnej.

Co się dotyczy szeregowych, powołanych do rezerwy, to ci otrzymają dzienny żołd, zależnie od posiadanego stopnia, obliczony w stosunku do jednej 10-tej części żołdu dekadowego szeregowych, pełniących obowiązkową służbę wojskową. Nadto otrzymają oni wyżywienie, wyekwipowanie oraz kwaterę.

Wkońcu należy zaznaczyć, iż wszyscy wojskowi rezerwy, na wypadek powołania na ćwiczenia, o ile będą musieli stawić się do służby poza miejscem swego zamieszkania — otrzymają zwrot kosztów podróży tam i z powrotem.

Związek oficerów rezerwy.

Centralny zarząd związku oficerów rezerwy przystąpił do zjednoczenia związków oficerów rezerwy, emerytów, weteranów i inwalidów. Z ramienia zarządu zjednoczenia weszli jako delegaci do C.Z.Z.O.R. Rz. P. pp.: Jerzy Wroński i Stanisław Kapuściński. Z ramienia zaś Z.C.Z.O.R. Rz. P. weszli jako delegaci pp.: Mieczysław Grzybowski i Henryk Bigosz. Prezesem zarządu zjednoczenia jest Tadeusz Żukowski, jenerał brygady; sekretarzem Jerzy Ebotowicz, major rez. K.S. — Prezesem cent. zarządu O.R. Rz. Mieczysław Grzybowski, por. rez. K. S.; sekretarzem Henryk Bigosz, kapitan rez.

Ujęcie bandytów.

Z Łańcuta donoszą 11 bm.:

Od kilku dni grasowała w tutejszym powiecie **banda zbójecka**, która wreszcie tej nocy **wpadła w sidła policyjne**. W ręce tejże dostało się sześciu bandytów, a to dwóch głównych, Szantula i Murdza, którzy są dezerterami. Obu ich, którym udowodniono 11 napadów morderczych i rabunkowych, odstawiono do sądu **wojskowego** w Przemyślu, gdzie obaj staną **przed sądem doraźnym**. Czterej inni złapani bandyci są niepełnoletni, więc tych oddano sądowi w Rzeszowie. Przy aresztowanych znaleziono 4 karabiny, 6 rewolwery i wiele drogiej biżuterji.

GROŻBA ZAMKNIĘCIA GAZOWNI. Z powodu zupełnego braku transportów węgla do Krakowa, gazownia miejska stoi przed katastrofą zastanowienia produkcji gazu. Mimo urgensów i miljonowych wpłat, jakie zarząd gazowni poczynił w koncernach na Górnym Śląsku, węgiel nie nadchodzi. W sprawie tej dyrekcja gazowni odniosła się do min. przemysłu i handlu w Warszawie, z prośbą o interwencję. Ponieważ zapasy węgla w gazowni starczą zaledwie do czwartku, więc o ile do tego czasu nie nadejdzie nowy transport, Kraków stanie wobec katastrofy braku gazu, co spowoduje przerwę w oświetleniu domów miasta, oraz w ruchu fabrycznym.

NOWE PODWYŻKI CEN WĘGLA, CHLEBA I SOLI. Na wczorajszem posiedzeniu miejskiej komisji cennikowej uchwalono nowy cennik węgla, pieczywa i soli. Z powodu 80 proc. podwyżki cennika węgla w kopalniach, ceny węgla jaworznickiego od dnia dzisiejszego są następujące: w ul. Pawiej hurtownie 1 ctn. 4.728 Mp. (dotąd 2.622 Mp.), w mieście hurtownie 1 ctm. 5.220 Mp. (dotąd 2.930 Mp.) u drobnych handlarzy 1 ctm. 5.615 Mp. (dotąd 2.980 marek.)

Ceny chleba: 1 kg. jasnego żytniego 480 Mp. (dawniej 410 Mp.) ciemnego 350 Mp. W sklepach o 10 Mp. drożej na 1 kg. Bułka 6 dkg. 52 Mp., wiedeńska 3 dkg. 40 Mp. — Sól z powodu 50 proc. rządowej podwyżki: mielona 160 Mp. za 1 kg., (dawniej 105 Mp.), kruchowa 155 Mp. (dawniej 103 Mp.), warzonka 200 Mp. (dawniej 135 Mp.)

SALE STAREGO TEATRU NA KARNAWAŁ. Zgłoszenia o najem sal Starego Teatru na karnawał napływają ustawicznie. Z uwagi jednak na nader krótki okres karnawałowy, administracja sal pragnie przedewszystkiem uwzględnić życzenia komitetów, które poprzedniego roku były odbiorcami sal. O ile więc komitety te chcą mieć sale Starego Teatru zapewnione na zbliżający się karnawał, zechcą bezzwłocznie, a najdalej w okresie najbliższych ośmiu dni porozumieć się w tej mierze z administracją sal Starego Teatru (gmach Magistratu, oficyny, II. p. drzwi Nr. 82, telefon 267.) — Wobec licznych zgłoszeń o sale na karnawał, administracja nie będzie w możności uwzględnić spóźnionych zamówień.

MIEJSCA NUMEROWANE W WAGONACH OSOBOWYCH. Dyrekcja polskich kolei państw. w Krakowie komunikuje, że w dniu 1 listopada b. r. zaprowadzono bieg wagonów osobowych z miejscami numerowanemi i to po jednym wagonie I. i II. kl. przy pociągach pospiesznych Nr. 5 (przyjazd do Krakowa 6.20) i Nr. 6 (odjazd z Krakowa 22.45) pomiędzy Warszawą i Krakowem, oraz po jednym wagonie I. i II. kl. przy pociągach pospiesznych Nr. 409 (przyjazd do Krakowa 6.00) i Nr. 410 (odjazd z Krakowa o godz. 22.05) pomiędzy Warszawą a Lwowem.

Prawo przejazdu w tych wagonach będą mieli podróżni, którzy oprócz odpowiednich biletów, zaopatrzą się w miejscówki (plackarty), uprawniające do zajęcia miejsca, wskazanego na miejscówce.

Opłata za numerowane miejsce wynosi 20 proc. ceny posiadanego biletu jazdy.

ZARZĄDZENIA W SPRAWIE WAGONÓW SYPIALNYCH. Wedle zarządzenia Ministerstwa kolei żelaznych zawieszone zostało prawo podróżnego do nabywania dla siebie dwóch miejsc w wagonie sypialnym, tj. osobnego przedziału z dwoma łóżkami dla jednej osoby. Ponadto zarządziło Ministerstwo, że podróżny nabyć musi bilet na miejsce w wagonie sypialnym zawsze od stacji swego wyjazdu.

OTWARCIE NOWEJ PLACÓWKI POLSKIEGO PRZEMYSŁU. Wczoraj w południe odbyło się uroczyste otwarcie i poświęcenie drugiego lokalu handlowego znanej fabryki czekolady „A. Piasecki S.A." Uroczystość ta zgromadziła w lokalu nowym „pod Baranami" wiele osobistości krakowskiego towarzystwa, reprezentantów duchowieństwa, władz municypalnych, finansiery, prasy i t. d. Aktu poświęcenia dokonał ks. infułat dr. Wadolny w asystencji ks. Kuznowicza. Nowy lokal przedstawia się niezwykle imponująco, a pod względem artystycznego urządzenia wnętrza jest niewątpliwie jednym w Polsce. Zaznaczyć należy, że całe urządzenie wykonane zostało w kraju, co chlubnie świadczy o naszym przemyśle.

DANCINGI CZERWONEGO KRZYŻA urządzane w sobotę w Starym Teatrze, stały się atrakcją życia towarzyskiego Krakowa, jednocześnie przyciągając także i najlepsze towarzystwo okolicy, jak to mieliśmy sposobność zaobserwować w ubiegłym tygodniu, spotykając w pięknych salach oprócz znanych osób ze świata krakowskiego, wybitne osobistości z [illegible] obywatelstwa okolicznego. Świadczy to o [illegible] rze organizacyjnej, dzięki której dały się doskonale połączyć zamierzenia humanitarne z rozrywką towarzyską w dobrym stylu.

POSIEDZENIE KOMITETU OBSZERNIEJSZEGO ZWIĄZKU LUD.-NARODOWEGO, jak nam komunikują, odbędzie się w piątek o godz. 7 wieczór, w lokalu Związku przy ul. Kopernika 8, I. p.

W COLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek 59) w najbliższą sobotę odczyt dra Melanji Grafczyńskiej o Mendelsohnie ilustrować będą dr. Szwarzenberg-Czerny, skrzypek, Gressberżanka, pianistka i Trio Czytelni Towarzyskiej.

„SPIRYTYZM A RELIGIA". W Tow. Metapsychicznem (w auli gimn. Studencka 13) odbędzie się odczyt pod powyższym tytułem pani Marji [illegible] Kraurowej, we środę 15. b. m. o godz. 7 wieczór. Wstęp dla członków Towarzystwa bezpłatny, dla gości 200 Mp.

Z UNIWERSYTETU LUDOWEGO IM. A. MICKIEWICZA W KRAKOWIE. Zarząd Tow. Uniw. Lud. im. A. Mickiewicza w Krakowie donosi, że na posiedzeniu Zarządu z d. 8 bm. sekretarzem Uniw. Lud. w miejsce ustępującej p. Tolwińskiej, mianowany został uchwałą Zarządu p. Przecław Smolik.

Z TOW. LEKARSKIEGO. Dziś we środę dnia 15 bm. o godz. 8 w. odbędzie się posiedzenie Tow. Lek. w Klinice neurologiczno-psychjatrycznej. Demonstrować przypadki kliniczne będą: prof. Piltz, dr. Pieńkowski, dr. Sikorska i dr. Brzezicki.

GWIAZDKOWA WYSTAWA ROBÓT KOBIECYCH połączona ze sprzedażą tychże odbędzie się w pierwszych dniach grudnia (8—15) staraniem Związku komitetów parafjalnych. Informacyj udziela się oraz przyjmuje się zgłoszenia robót: w poniedziałki, środy, piątki od godz. 11—1 w południe, oraz we wtorki, czwartki, soboty od 6—8 godz. wieczorem w mieszkaniu p. Z. Fischerowej, Rynek 39, I. p.

ZWIĄZEK MŁODYCH POLEK (dawniej Y.W.C.A.) zawiadamia, że kluby przy ul. Grodzkiej 50 są otwarte i kursa oraz obiady dla członków rozpoczęte.

ŚMIERĆ W OCZACH OJCA. Wczoraj nad ranem zmarł w oddziale chirurgicznym szpitala św. Łazarza praktykant murarski Józef Dachman, przywieziony w stanie beznadziejnym z budowy kliniki ginekologicznej. Dachman spadł z muru na wysokości drugiego piętra w oczach nieszczęśliwego ojca. Wobec złamania podstawy czaszki i naruszenia kręgosłupa, pomoc lekarska była już zbędną.

NAPAD BANDYCKI. „Wiek Nowy" donosi: W Dzibułkach dokonało 6 zbrojnych bandytów, w nocy z soboty na niedzielę napadu na dom Münzerów. Bandyci zrabowali niewielką gotówkę, którą znaleźli pod ręką w kwocie około 100.000 Mp., a syna właściciela Jakóba, który usiłował stawiać im opór, zamordowali. Następnie bandyci zbiegli. Policja zarządziła pościg.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK PRZY PRACY. Onegdaj około godz. 8 rano wydarzył się nieszczęśliwy wypadek przy budowie kliniki położniczej w ul. Kopernika. Pracujący tam robotnik 18-letni Józef Damas, idąc po rusztowaniu drugiego piętra, oparł się o złamaną deskę, runął w dół na ziemię. Skutki upadku były fatalne, gdyż Damas doznał złamania lewej ręki i ciężkich obrażeń na całem ciele. Nieszczęśliwego w groźnym stanie przewieziono na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

KRADZIEŻE I WŁAMANIA. Na szkodę p. Zygmunta Kaltenbacha, zamieszkałego przy ul. Łobzowskiej l. 4, skradziono futro podbite szczurami amerykańskimi wartości 600 tysięcy Mp.

Do mieszkania p. Machaufowej, zamieszkałej przy ul. Długiej l. 34, włamali się onegdaj nieznani sprawcy i skradli srebrne nakrycie stołowe, oraz garderobę łącznej wartości 800 tysięcy Mp.

Na sitych werku Nr. 8 włamali się wczoraj złodzieje i skradli bieliznę ze znakami wojskowymi, na szkodę sierżanta Kajetana Paprockiego.

Do policji doniósł p. Wolf Langsam, zamieszkały przy ul. Brzozowej l. 20, że onegdaj skradziono mu z zamkniętego mieszkania zegarek złoty z brylantami i złotym łańcuszkiem, pierścienie, kolczyki i t. d. wartości 2 miljonów Mp.

Z mieszkania przy ul. Miodowej l. 15 skradziono onegdaj w nocy na szkodę p. Tadeusza Krupińskiego, słuchacza medycyny garderobę wartości 800 tysięcy Mp., oraz na szkodę drugiego lokatora p. Juljana Paciorka walizę z bielizną wartości 300 tysięcy Mp. Złodzieje dostali się do mieszkania przy pomocy wytrycha.

Do policji doniósł p. Ludwik Kreisler kapelusznik, że onegdaj z zamkniętej gablotki w sieni domu przy ul. Florjańskiej l. 23, skradziono mu wyroby kapelusznicze wartości 600 tysięcy Mp.

Z sieni domu przy ul. Czarnowiejskiej l. 23, skradziono p. Jadwidze Zabczyńskiej kosz z pościelą i bielizną wartości 300 tysięcy Mp.

Z kraju.

PRZEJMOWANIE GRANICY POLSKO-ROSYJSKIEJ. Pomiędzy 12 a 15 bm. odbędzie się w Zaleściu przejęcie granicy między Sowdepją a ziemią wileńską. Granicę przekaże komisja mieszana wiadom administracyjnym. Urząd delegata rządu będzie reprezentował kierownik wydziału ogólnego w [illegible] administracyjnym p. B. Czarnecki.

PRZYJĘCIE W POSELSTWIE SOWIECKIEM. Z Warszawy donoszą 11 bm.: Z powodu 5-lecia władzy sowieckiej, komisarz Cziczerin urządził w pałacu Charitonienki przyjęcie dla przedstawicieli korpusu dyplomatycznego. Obecni byli wszyscy przedstawiciele państw, akredytowani przy rządzie sowieckim. Z ramienia poselstwa polskiego brali udział: radca Morawski, pierwszy sekretarz poselstwa p. Baliński i p. Chałupczyński. Honory domu czynił Cziczerin w towarzystwie Karachana Haneckiego i Litwinowa. Powszechną uwagę zwracało wyróżnianie przez Cziczerina nowego posła niemieckiego, hr. [illegible] Rantzaua, którego otaczano niesłychaną [illegible]

[illegible] STATEK POLSKI. W sobotę, dnia 4 listopada [illegible] w Gd[illegible] odbyła się uroczystość podniesienia [illegible] przez Tow. [illegible] akc. „Sarmacja" statku morskim. Statek ów, o pojemności przeszło 700 ton, został nazwany „Warta".

Ze świata.

ZAMORDOWANIE DELEGATA ROS. CZERW. KRZYŻA. Przedstawiciel rosyjskiego Czerwonego Krzyża w Bułgarji Agiejew, został zamordowany.

OBRABOWANIE POSŁA JUGOSŁOWIAŃSKIEGO. Z Aten donoszą 11 bm.: Na posła jugosłowiańskiego Ziwojina Baługjeca dokonano w czasie jego powrotu z zamku Tatoi do Aten napadu bandyckiego. Bandyci zabrali posłowi pieniądze, które miał przy sobie i umknęli.

Z kroniki żałobnej.

WANDA SOŁOWIJÓWNA, artystka-malarka zmarła we Lwowie w 25 roku życia.

TEATR, LITERATURA I SZTUKA.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Teatr im. J. Słowackiego przeżywa obecnie ciężki okres z powodu zachorowania jednocześnie kilku osób z zespołu. Z tego powodu musiano odwołać w ostatniej chwili niedzielne przedstawienie popołudniowe, wieczorne „Pelikana" zmieniono na „To, co najważniejsze", zaś wczorajsze przedstawienie „Pelikana", na które również tłumnie pospieszyła publiczność, odwołano w ciągu popołud. z powodu nagłego zasłabnięcia p. [illegible] lowej, gdyż część personalu grała w tym dniu w Cieszynie i żadnego innego przedstawienia nie dało się naznaczyć.

PO PREMJERZE W „BAGATELI". Wczoraj ukazała się po raz pierwszy na scenie „Bagateli" sensacyjna sztuka „Banco", komedja w trzech aktach, czterech obrazach Alfreda Savoir'a. Głośna ta nowość francuskiego pisarza, pochodzenia polskiego, odrazu na wczorajszej premjerze zdobyła sobie wyjątkowe przyjęcie i potwierdziła ten niezwykły rozgłos, jakim była poprzedzona.

Jest to komedja bogata we wszystko, czego szukamy w teatrze, a złożona z najprzedniejszych i najbardziej artystycznych elementów sztuki komedjo-pisarskiej, która mieni się tutaj wszystkiemi barwami humoru, dowcipu, finezji i wytworności.

Przemiłą jest zabawna historja z komisarzem policji, wywołująca żywiołowy śmiech. A. Savoir każe nam się bawić całą duszą na swym „Banco" i w tem dopomagają mu wyborne świetne siły „Bagateli" z pp. Bruczową, Węgierką, Dobrzańskim, Kadenem, Turskim i Winklerem w koncertowo zagranych rolach.

Na dobrze zgranej całości przedstawienia znać było staranną i pomysłową rękę reżysera p. Węgierki.

Strona dekoracyjna i oprawa sztuki budziły powszechny podziw. Premjera „Banco", powitana entuzjastycznie, będzie dzięki niepospolitym zaletom cieszyć się długotrwałym sukcesem. Jutro i dni następnych „Banco".

OPERA I OPERETKA. Wobec niezwykłego sukcesu, jaki odniosło „Orlątko", którego wytworny styl, wspaniała inscenizacja i świetne wykonanie budzą zachwyt, będzie dane to arcydzieło jeszcze dziś we środę 15 bm., jutro we czwartek 16 i w piątek 17 bm.

W sobotę 18 bm. „Rigoletto".

POŻEGNALNY KONCERT IGNACEGO FRIEDMANNA, światowej sławy pianisty, który na niedzielnym koncercie był przedmiotem niebywałych owacji, odbędzie się dziś t. j. we środę dnia 15 bm. Pozostałe bilety są do nabycia u Braci Lipskich, Sławkowska 6.

FRANCISZEK ZACHARA. Świetny pianista rosyjski, wystąpi u nas tylko jeden raz, a to: w niedzielę 19 bm. Bogaty program da sposobność naszej publiczności poznania wszechstronnie tego artysty, który za granicą cieszy się wyjątkowem uznaniem. Bilety sprzedaje firma Braci Lipskich, Sławkowska 6.

HENRYKO ARYNI, telepata-sugestjoner, wystąpi w sobotę dnia 18 i w niedzielę 19 w dużej sali Kasyna ul. Krakowska 41. Bilety do nabycia w firmie Hugo Weinman, Starowiślna 6.

REPERTUAR TEATRÓW KRAKOWSKICH:

TEATR IM. JULJUSZA SŁOWACKIEGO.

Środa: „Pelikan".
Czwartek godz. 3: „Dziady".
Czwartek godz. 8: „Pelikan".
Piątek: „Pelikan".
Sobota: „Hamlet".
Niedziela godz. 3.30: „Głos nieletnich".
Niedziela wieczór: „Hamlet".

TEATR „BAGATELA".

Środa: „Banco".
Czwartek „Banco".
Piątek: „Banco".
Sobota popoł: „Wędrowiec i kobieta" (40 proc. zniżone.
Sobota wieczór: „Banco".
Niedziela popoł: „Sublokatorka" (40 proc. zniżone).
Niedziela wieczór: „Banco".

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA.

Środa: „Orlątko"
Czwartek: „Orlątko".
Piątek: „Orlątko".
Sobota: „Rigoletto".

ZWIĄZEK MUZYCZNO-PEDAGOGICZNY zawiadamia, iż wypożyczalnia nut otwarta stale we wtorki od godz. 11—12 przed południem i w piątki od 5—6 popołudniu. — Ul. Kanonicza 15.

Z ruchu wydawniczego.

„KALENDARZYK KOŚCIUSZKOWSKI" na rok 1923 z rozkładem jazdy kolejowej, nakładem Fr. Biernata opuścił prasę i jest wszędzie do nabycia.

„DYKCJONARJUSZ POLSKI" — Roman Zawiliński, Kraków, nakładem Krzyżanowskiego, 1922.

Książeczka ta ogromnie na czasie. Podjęta jako „informator doraźny" w zagadnieniach językowych przedstawia dużą wartość dla tych przedewszystkiem, którzy umiłowali czystość języka i pragną się rychło i łatwo wyzbyć licznych naleciałości obcych, tak obfitych i częstych niestety w naszym języku, jakoteż dla każdego, komu zależy na jasnem i pewnem wypowiadaniu i przedstawianiu w piśmie swych myśli.

Książeczka tembardziej na czasie, że prócz swej czysto językowej wartości może i powinna ona odegrać znaczną rolę w wyrobieniu naszego języka w urzędach. Wielu urzędników wyrobionych fachowo i znakomitych w swym resorcie dzięki służbie w urzędach okupacyjnych staje niejednokrotnie wobec trudnej i przykrej kwestji, jak ustrzec się błędów językowych, ominąć wpływy i naleciałości niemieckie rosyjskie. Dla tych „Dykcjonarjusz polski" jest prawdziwą skarbnicą słownictwa i poprawności językowej.

Ma on i tę praktyczną stronę, że chętnych do szczegółowych roztrząsań i studjów językowych skierowuje pod właściwym adresem, podając bibljografję najważniejszych prac z dziedziny języka z ostatnich czasów.

„Dykcjonarjusz polski" zaspokaja w ten sposób doraźną potrzebę informatora językowego, który znaleźć się winien w każdym domu polskim, a przedewszystkiem na biurku każdego urzędnika.

„Warowne" składy towarowe.

Dawny Kraków jako stacja przechodnia krzyżujących się dróg handlowych — szeroko uprzywilejowany tak zw. **prawem składu** (jus depositionis) obowiązującem ciągnących tym szlakiem kupców do zatrzymania się w Krakowie i składania tu na pewien czas swych towarów dla zaopatrzenia w nie kupców krakowskich — niewątpliwie posiadał wówczas dla celów tegoż przechowania odpowiednie zbudowane spichlerze towarowe i hale składowe.

Niekiedy obcy kupcy budowali sobie u nas własne domy składowe. Kupcy bremeńscy przybywszy w XIII. wieku do Inflant wyjednali sobie postawienie na wysokiej górze gmachu **warownego** na skład towarów, zwanego YKESKOLA.

Jedynym znaczniejszym zabytkiem budowlanym, który w Krakowie przetrwał z owych czasów, są nasze Sukiennice, niegdyś składnica przywożonego tu sukna. Z ekonomicznym i handlowym upadkiem Krakowa, znikły niestety także budowle służące do przechowywowania większych zapasów towarowych, tak, że teraz, gdy miasto nasze odzyskuje na nowo swe dawne stanowisko handlowe i ruch towarów potężnieje z dnia na dzień, ulokowanie transportów sprawia kupcom, wobec braku własnych ubikacji coraz większe kłopoty. Z katastrofalnym wprost brakiem mieszkań w naszym grodzie, idzie w parze również dotkliwy brak odpowiedniego, bezpiecznego pomieszczenia oraz przechowania tak towarów kupieckich jak niemniej mebli i domowizny i wogóle cenniejszych ruchomości.

Temu naglącemu brakowi postarała się zaradzić znana poznańska firma spedycyjna Tow. Akc. C. Hartwig. Fundując bowiem dwa lata temu swój krakowski oddział, przystąpiła odrazu, nie przestraszając się koniecznością poczynienia wielomiljonowych wkładów, do wybudowania, prawie że w śródmieściu — olbrzymich, nowoczesnych magazynów składowych, jakich Kraków dotąd nie posiadał.

O kolosalnych rozmiarach i na wskroś postępowem technicznem urządzeniu tych magazynów, których budowę niedawno temu ukończono, daje wyobrażenie fakt, że ten żelazo-betonowy gmach o 6 kondygnacjach, obejmuje przeszło 6000 kw. metrów płaszczyzny zabudowanego składowiska, zdolnego pomieścić do 600 wagonów najróżnorodniejszych towarów. W najbliższym czasie wagony towarowe wprost z dworca towarowego, doprowadzone będą linją tramwajową, oraz przedłużonym torem własnym na podwórzec magazynowy, tuż pod samą rampę ładowniczą. Do dalszej lokomocji, oprócz najnowszej konstrukcji dźwigów i przyrządów transportowych, służą przedewszystkiem dwa niezwykłej pojemności potężne wyciągi, czyli windy elektryczne, zdolne za dwukrotnem obładowaniem zwieźć niemal cały wagon do najwyższych pięter.

Dla dogodności deponentów zbudowano na 8-cim i 4-tym piętrze cały labirynt ogniotrwałych kabin-separatek, które firma odnajmuje za przystępną opłatą pod własnem zamknięciem wynajmującego. Z tego wynajmu korzystają wydatnie tak kupcy, jak i „bezdomni" posiadacze mebli, oddający je na przechowanie. Wdrożono też starania u władz skarbowych o magazynowanie *tranzito* co będzie dalszem udogodnieniem dla sfer kupieckich.

Interesowanym pozwala się na zwiedzanie magazynów i służy informacjami za zgłoszeniem się w biurze dyrekcyjnem.

Ponieważ do budowy, prawie że nie użyto drzewa, a jedynie tylko żelazo-beton i cegłę, przeto niebezpieczeństwo pożaru zmniejszono do minimum. Dzięki tej okoliczności, zyskują deponenci na opłacie wyjątkowo niskich stawek ubezpieczeń od ognia. Nadto doprowadzono do każdego piętra wodociąg z hydrantami i zastosowano wszelkie przeciwpożarne zarządzenia, dodając do nich ściśle przestrzeganie wszelkiej ostrożności.

Nad bezpieczeństwem powierzonego w przechowanie dobra i mienia czuwają stale osobno ustanowieni w tym celu strażnicy, tak, iż śmiało rzecby można, że magazyny składowe Hartwiga, są w całem tego słowa znaczeniu bezpiecznym **nowoczesnym „warownym"** gmachem YKESKOLA. Prosp.

Z sali sądowej.

Bandyta skazany na śmierć ułaskawiony przez Naczelnika Państwa.

Kraków, 15 listopada.

(ch). Nie przebrzmiały jeszcze echa niedawnej rozprawy doraźnej przeciw Doskoczowi, zabójcy dyrektora huty szczakowskiej, gdy oto znów wczoraj na słynnej sali Nr. 45 sądu karnego rozegrała się podobna rozprawa przeciw niejakiemu **Mydlarzowi**, oskarżonemu o zbrodnię rabunku, popełnioną w okolicznościach następujących:

Oskarżony Mydlarz zakradł się 30 października b. r. do domu J. **Kotowskiej** w Bochni, gdzie na strychu ukrywał się przez dwie doby, wyczekując odpowiedniego momentu do rabunku. Wreszcie rozpoczynając rabunek, natknął się na Kotowską, począł ją dusić a następnie kilku strzałami rewolwerowymi zranił ją ciężko choć nie śmiertelnie. Po napadzie usiłował zbiedz, schwytano go jednakże i oddano pod sąd doraźny.

Oskarżony, to typ urodzonego zbrodniarza, wzrostem kaleka, pozbawiony prawej nogi.

Zeznania świadków obciążyły oskarżonego. Po krótkiem, lecz dosadnem przemówieniu prokuratora, obrońca dr. **Lewartowski** probował wykazać, że prokurator myli się, dopatrując się w czynie oskarżonego zbrodni usiłowanego morderstwa, wobec czego domagał się zwrócenia sprawy do pierwszej instancji sądu zwykłego.

Trybunał po godzinnych naradach, w czasie których panowało na sali niezwykłe napięcie i zdenerwowanie, a tylko jeden oskarżony zachowywał się obojętnie, wydał wyrok, skazujący oskarżonego na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Oskarżonemu pozostają 3 godziny życia. Wyrok przyjmuje spokojnie. Straż odprowadza go do celi. O godz. piątej będzie stracony.

Obrońca telefonicznie podaje prośbę do Naczelnika Państwa o ułaskawienie skazanego:

* * *

Zbliża się chwila egzekucji.

W nerwowem naprężeniu przewodniczący trybunału i obrońca oczekują odpowiedzi z Warszawy. Czas najwyższy, bo już tylko pół godziny dzieli skazańca od śmierci.

Wtem odzywa się dzwonek telefoniczny.

Obrońca z niepokojem przykłada słuchawkę do ucha. Z ust jego padą krótkie słowo „ułaskawiony!"

Pluton egzekucyjny wraca do koszar. Łaska Naczelnika Państwa uratowała skazańca.

Dział gospodarczy.

14. listopada 1922 r.

Giełda krakowska

(stm.) Wczorajsza giełda zajmowała się niewiele walutami obcemi, które naogół zaznaczyły lekką tendencję zniżkową. Natomiast całe zainteresowanie skupiło się na papierach wartościowych, z których pewne gatunki uzyskały dużą zwyżkę kursów. Zwyżka ta objęła przedewszystkiem papiery warszawskie i lwowskie, z miejscowych zaś najwydatniej zwyżkował Zieleniewski (o 3.000 punktów wyżej), Górka i Trzebinia. Zresztą transakcje objęły wszystkie gatunki papierów.

Płacono w Krakowie za

Dolary	16075-16050
„ kanadyjskie	—·—
Franki francuskie	1025 1018
„ belgijskie	—·—
„ szwajcarskie	2995-3025
Funty angielskie	72600-72800
Marki niemieckie	2·17½-2·14
Korony austryackie	23-22½
„ węgierskie	—·—
„ czeskie	515-511
Dynary	—·—
Lei rumuńskie	—·—
Liry włoskie	—·—
Floreny holenderskie	6350

Rada giełdy pieniężnej w Krakowie odbyła w dniu 13. b. m. posiedzenie, na którem nastąpiło wylosowanie ustępujących z końcem bieżącego roku 5-ciu członków rady giełdowej. Wybór nowych 5 członków rady w miejsce ustępujących odbędzie się dnia 18 grudnia b. r. Równocześnie odbędzie się także wybór komisji rozjemczej, składającej się z 18 członków.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Polskie Tow. hand.	1000·—	1200·—	1100-1200 —
Zegluga polska	400·—	500·—	400-500·—
Zieleniewski	14000·—	17000·—	14300-16500·—
Parowozy	4000·—	5000·—	4200-4500·—
H. Cegielski	25000 —	30000·—	28000-30000·—
„Trzebinia"	3200·—	5000·—	3350-4300·—
„Pocisk"	2100·—	2400·—	2350·—
„Górka"	18000·—	22000·—	18000 22000·—
„Tepege"	10000·—	14000·—	11000 13200·—
Polska nafta	2700·—	4600 —	2700-4500 —
Pezet	2800 —	3200·—	2900·—
Mydło	7000·—	8000·—	7500 7600·—
„Krakus"	3000·—	3400 —	3300·—
Chodorów	20000—	26000·—	20000-26000·—
Elektrownia Siersza	1050·—	1150·—	1100·—
Ćmielów	8500·—	9500·—	8500-9500·—
Oikos	16000·—	17000·—	16400·—

GIEŁDA SZWAJCARSKA. Zurych 14 listop. (PAT). Końcowe kursa dewiz. Berlin 0.07 ³/₈, — Holandja 214 ¹/₄, — Nowy Jork 545 ¹/₂, — Londyn 2.440, — Paryż 36.70, — Medjolan 25.80, — Praga 17.40, — Budapeszt 0.22 ¹/₂, — Bukareszt 3.50, — Zagrzeb 2.25, — Sofia 3.85, — Warszawa 0.03 ¹/₈, — Wiedeń 0.0074, — Austr. koron. stempl. 0.0076.

TARYFA DOROŻKARSKA, obowiązująca w obrębie Wielkiego Krakowa od 1 listopada 1922 r.:

A. Dla dorożkarzy **jednokonnych**:

1). Za każdy kwadrans jazdy w dzień 500 Mp., w nocy 750 Mp.

Uwaga: Cena powyższa obowiązuje również jazdy do dworców kolejowych, na cmentarz, bale, koncerty, do teatrów i t. p., gdzie należy uiszczać należytość dorożkarzowi przed ukończeniem jazdy.

2). Czas nie dochodzący kwadransa liczy się za pełny kwadrans.

3). Za czekanie płaci się taksamo jak za jazdę, tj. za każdy kwadrans w dzień 500 Mp., w nocy 750 Mp.

4). Za jazdy z dworców kolejowych, teatrów, balów, koncertów i t. p. widowisk i miejsc zabaw, przy których wedle zarządzenia Dyrekcji Policji, obowiązana są dorożki oczekiwać na gości, należy się dorożkarzowi w dzień 1000 Mp., w nocy 1200 Mp.

5). Za kufry, kuferki, kosze, koszyki, walizy i tobołki umieszczone na koźle należy się dorożkarzowi od każdej sztuki 40 Mp. — Kufrów, pak, koszów i tobołów, mających anormalną objętość lub nadmierny ciężar — woźnica nie jest obowiązany przyjąć na dorożkę.

6). Czas jazdy liczy się od chwili wzięcia dorożki ze stanowiska.

7). Za noc uważa się w porze od 1 maja do 30 września włącznie, czas od godz. 10-tej wieczór do 6-tej rano, zaś od 1 października do 30 kwietnia włącznie czas od godz. 10 wieczór do 7 rano.

8). Opłacanie myta i kopytkowego jest obowiązkiem gościa.

9). Za ustanowioną wyżej cenę jazdy, woźnica dorożki jednokonnej jest obowiązany wziąć trzy osoby dorosłe, lub dwie osoby dorosłe i dwoje dzieci. Przyjęciu większej ilości osób może się sprzeciwić.

10). Gdy jazdę zamówiono na pewną godzinę, należy się dorożkarzowi 30 Mp., których nie wlicza się do należytości za jazdę i które przepadają, jeżeli jazda nie przyszła do skutku z przyczyny zamawiającego. **Uwaga**: Zamówienie na porę nocną obowiązani są przyjąć jedynie dorożkarze mający nocną służbę. Zamówienie innego dorożkarza zależne będzie od dobrowolnej ugody.

B. Dla dorożek **dwukonnych**:

Dla dorożek dwukonnych cały powyższy cennik podnosi się o połowę ceny, tj. 50 proc.

Za jazdy do miejscowości położonych poza obrębem Wielkiego Krakowa płaci się wedle ugody z dorożkarzem.

Taryfa powyższa obowiązuje od dnia jej ogłoszenia aż do odwołania i z tą chwilą traci moc dotychczas obowiązująca.

Przy tej sposobności zwracamy uwagę Magistratu i Dyrekcji Policji, że jest już najwyższy czas, aby każda dorożka miała obowiązkowo pomieszczoną drukowaną taryfę w miejscu widocznem w powozie. Zarządzenie to obowiązuje w całym świecie cywilizowanym. U nas od lat kilkunastu niema wcale taryf, żaden dorożkarz w dobrze zrozumiałym interesie własnym, nawet na żądanie klienta stale odpowiada że „zapomniał w domu". W ten sposób goście, a przedewszystkiem przyjezdni wydani są na łaskę i dowolne zdzierstwa dorożkarzy.

Podpisanie układu o stocznię gdańską.

Biuro prasowe Senatu gdańskiego donosi, że rokowania w Londynie w sprawie stoczni gdańskiej i głównych warsztatów kolejowych zakończone zostały we czwartek. Równocześnie podpisano układ dotyczący założenia towarzystwa akcyjnego dla prowadzenia obu wymienionych przedsiębiorstw. Nowe towarzystwo nosić będzie nazwę Międzynarodowego Towarzystwa warsztatów okrętowych i warsztatów kolejowych w Gdańsku. Siedzibą towarzystwa jest Gdańsk.

Stowarzyszenia polskie na uroczystościach w Compiegne

Na uroczystości w Compiegne, w dniu 11 b. m., jako w czwartą rocznicę zawarcia w tej miejscowości zawieszenia broni z Niemcami w dniu 11 listopada 1918 r., wyjechała z Polski delegacja Zjednoczonych Polskich Stowarzyszeń z prezesem Adamem Zamoyskim. Delegacja złoży w Compiegne artystycznie wykonany adres, ozdobiony akwarelą w pięknej tece. Adres w językach francuskim i polskim brzmi:

„Z okazji uroczystej rocznicy, d. 11 listopada 1918 r., kiedy Niemcy zwyciężone, podpisując kapitulację wyjątkowego znaczenia w historji, uznały zwycięstwo narodów, które walczyły o sprawiedliwość i wolność — członkowie Zjednoczenia polskich stowarzyszeń niżej podpisani, składają organizacyjnemu komitetowi zapewnienie swojej entuzjastycznej solidarności i łączą się myślą ze swoimi przyjaciółmi we Francji, nadmieniając, że dzień 11 listopada 1918 r. widział również w Warszawie rozbrojenie garnizonu niemieckiego przez ludność stolicy polskiej, która przez ten pierwszy odruch odzyskanej wolności stanęła przy boku wielkiego zaprzyjaźnionego narodu.

Niech żyje Francja!

Niech żyje armja francuska!"

* * *

Z okazji rocznicy zawieszenia broni, marszałek Joffre zamieszcza w „Echo de Paris" gorący apel do wszystkich sprzymierzonych, aby również i dla nich rocznica zawieszenia broni była wiecznym symbolem ścisłej łączności między sprzymierzonymi. Marszałek Joffre kończy zapewnieniem, że pragnieniem Francji jest widzieć sprzymierzonych zawsze w jednym szeregu tak w pokoju, jak i podczas wojny.

Jeden z najmłodszych laureatów nagrody Nobla.

W roku bieżącym nagrodę Nobla z działu fizyki otrzymał duński uczony, prof. Niels Bohr, liczący dopiero 37 lat wieku. Już jako 20-letni młodzieniec otrzymał on złoty medal od Królew. duńskiego Towarzystwa naukowego za swoje prace, a w dwa lata później doktoryzował się na Uniwersytecie kopenhaskim, który w r. 1916 powołał go na katedrę fizyki.

Prof. Bohr zajmuje się specjalnie teorją atomów. Mając lat 24, wydał dzieło o elektronach metalicznych. Jakiś czas był lektorem (docentem) Uniwersytetu w Manchesterze i współpracownikiem słynnego fizyka angielskiego, sir Ernesta Rutherforda.

Pięciolecie rządów sowieckich.

Z okazji pięciolecia Rosji sowieckiej „Prawda" wydała w dn. 7 bm. numer jubileuszowy. Na czele numeru zamieszczono następujące hasła: „Bić białych do końca!", „Uwolnić Syberję od Japończyków!", „Trzymać mocny ton z kapitałem międzynarodowym", „Znaleźć język dla porozumienia rzeczowego z Ameryką".

Pod hasłami zamieszczono życzenia Lenina, które brzmią: „aby w obecnem pięcioleciu Sowrosja drogą pokojową zawojowała więcej niż w ubiegłem pięcioleciu zbrojną ręką".

Z okazji pięciolecia Rosji sowieckiej p. Cziczerin pisze w „Izwiestjach", że konferencja genueńska dała początek polityce czynnej Rosji sowieckiej. Rosja wystąpiła jako siła samodzielna, która może zawierać transakcje z kapitałem międzynarodowym, ale nie odda mu się w niewolę. Rosja dąży do ochrony swoich granic i interesów handlowych i jest jednym z najważniejszych czynników polityki światowej. Szuka ona przyjaźni innych mocarstw i gotowa jest do kompromisów, ale nie wyrzeknie się swego programu.

Zbliżenie Niemiec do Rosji.

Z Moskwy donoszą 11 b. m.:

Nowy ambasador niemiecki w Moskwie, hr. Brockdorff-Rantzau, przyjął przedstawiciela rosyjskiej agencji telegraficznej, któremu oświadczył:

Obecni kierownicy państwa rosyjskiego są ludźmi, których Rosja najbardziej potrzebuje. Hr. Brockdorff-Rantzau nabrał przekonania, że potęga sowietów jest niewzruszalna i że przed narodem rosyjskim otwiera się wielka przyszłość. Niemcy na razie nie mogą udzielić Rosji poparcia materjalnego, uczynią jednak wszystko, aby jej dopomódz pod względem technicznym, oraz aby zacieśnić stosunki gospodarcze. Hr. Brockdorff-Rantzau zdecydowany jest pozostać w Rosji, aby uczynić wszystko, celem zbliżenia pomiędzy Niemcami a Rosją.

Aresztowanie przedstawicieli łotewskich w Rosyi.

Dnia 5. b. m. aresztowany został przez funkcjonarjuszów czerezwyczajki urzędnik łotewskiej misji reewakuacyjnej Frajberg. Aresztowania dokonano na dworcu przed wyjazdem Frajberga do Rygi, po załatwieniu wszystkich formalności paszportowych. W Petersburgu aresztowano 6-ciu członków łotewskiego rządowego biura handlowego.

Komuniści niemieccy otrzymują zasiłki z Rosyi.

Z Berlina donoszą, że kierownictwo służby parlamentarnej niemieckiego stronnictwa socjalno-demokratycznego, miało sposobność wejrzeć w zamknięcia rachunkowe centrali stronnictwa komunistycznego w Niemczech, skąd zaczerpnęło następujących danych:

Wydatki stronnictwa tego wynosiły w miesiącu sierpniu b. r. 23.750.000 marek niemieckich, a zasiłek otrzymany z Moskwy — 30 mil. marek, w miesiącu zaś wrześniu wydatki równały się 50.000.000 a zasiłek moskiewski — 47.500.000 marek niemieckich.

Katastrofalne położenie przemysłu ukraińskiego.

Według „Prawdy" przemysł metalurgiczny ukraiński znajduje się w położeniu katastrofalnem.

Upadek wytwórczości zakładów Pietrowskich „Jugostal" wyraża się jak następuje: w kwietniu 1922 r. wytworzono żelaza lanego 300 tysięcy pudów, a w sierpniu i wrześniu z trudem zdołano dojść do 180 tys. — 190 tys. pudów. Produkcja wyrobów metalowych gotowych wynosiła w kwietniu 313 tys. pudów, w sierpniu, przy wielkim wysiłku, zaledwie 120 tys. pudów, a we wrześniu ustała zupełnie. Ten upadek produkcji wyjaśnia się, zdaniem „Prawdy" porzucaniem zakładów przez robotników wykwalifikowanych, którzy uciekają na wieś, a także ucieczką górników z kopalni zakładów Pietrowskich. Produkcja węgla spadła w nich z 1.600 tys. pudów miesięcznie w marcu i w kwietniu do 1.200 tys. pudów w sierpniu i 1.100 tys. pudów we wrześniu, podczas gdy miesięcznie zapotrzebowanie zakładów wynosi 1.800 tys. pudów. Robotnicy nie otrzymują należnego im opału, co wywołuje wśród nich silne wrzenie.

Skutki strajków w Austryi.

Strajk jest bronią niebezpieczną i rani najczęściej tego, który jej używa. Łatwo się o tem przekonać n. p. ze sprawozdania świeżo ogłoszonego przez Związkowy Urząd statystyczny o strajkach w Austrji podczas 1921 roku. I tak, w malutkiem tem państewku przyszło w ciągu ubiegłego roku do 339 strajków. Liczba strajkujących wynosiła 191.739 osób a ilość dni pracy przez nich straconych 1,657.294! Przyjmując najniższe nawet wynagrodzenie dzienne, przedstawia ten czas olbrzymią sumę pieniędzy i nakładu pracy, straconych niepowrotnie ze szkodą tak pracodawcy, jak i pracobiorcy.

Ex-król Konstantyn przed sądem.

Belgradzka „Politika" donosi z Aten, że specjalna komisya śledcza ustaliła winę ex-króla greckiego Konstantyna w sprawie klęski poniesionej przez Greków w Azyi Mniejszej. Na ostatniem posiedzeniu tej komisyi postanowiono wezwać go do przesłuchania wraz z innymi, współwinnymi jenerałami. Istota winy ex-króla polegać ma, wedle doniesień prasy ateńskiej, na punktach następujących:

1) Ex król, wbrew wyraźnemu brzmieniu konstytucyi objął faktyczne dowództwo nad armią. Wynika stąd jego osobista odpowiedzialność.

2) Ex król, pomimo, że jego natychmiastowe zrzeczenie się tronu byłoby przyczyniło się do pomyślniejszego załatwienia sporów narodowych, nie abdykował, dopiero później.

3) Ex-król, będący wodzem naczelnym, opuścił swe stanowisko w obliczu nieprzyjaciela, bezpośrednio po klęsce poniesionej przez armję grecką.

Uchwały i postanowienia komisyi śledczej mają co do byłego króla znaczenie tylko zasadnicze, trudno bowiem przypuścić, aby powrócił do Grecyi na jej wezwanie, narażając się na możliwość poniesienia kary, która natomiast nie minie, prawdopodobnie, podwładnych mu jenerałów.

Uchodźcy z Azyi w Grecyi.

Klęska Greków w Azji Mniejszej odbiła się w straszny sposób na tamtejszej ludności greckiej, która z obawy zemsty ze strony Turków chroni się masowo na terytorium królestwa greckiego. Jak donoszą z Aten do „Chicago Tribune", znajduje się w Grecji już 781.000 uchodźców, a w tem 370.000 dzieci, z tego 70.000 sierót.

Wśród tych uchodźców panuje nędza trudna do opisania i głód z powodu braku wszelkich zasobów aprowizacji w Grecji. Celem ulżenia ich nędzy, papież Pius XI przysłał 200.000 lirów ze swej prywatnej szkatuły. Fakt ten wywołał wśród schizmatyckich Greków bardzo korzystne wrażenie.

Katastrofalne trzęsienie ziemi w Chile.

Wielkie trzęsienie ziemi w Chile zanotowały przyrządy sejsmograficzne centralnego Zakładu meteorologicznego w Wiedniu. Wedle dotychczasowych obliczeń, aparaty te rozpoczęły swe działanie dnia 11 bm. o godzinie 5.58 rano. O godzinie 6.31 rozpoczęły się długie fale. Największą siłę miały fale pomiędzy godziną 6.32, a 6.40. Było to najsilniejsze trzęsienie ziemi, jakie dotychczas notowały wiedeńskie aparaty sejsmograficzne. Według doniesień z Nowego Yorku ognisko trzęsienia ziemi znajduje się między Serena, a Coquimbo. Podczas trzęsienia ziemi morze wystąpiło z brzegów 200 metrów w głąb kraju. Zniszczone są po części miejscowości Coquimbo, Antofagasta, Caldera. Podczas trzęsienia ziemi zginęło w Coquimbo 800 ludzi, w innych miejscowościach przeszło 300. Domów zniszczonych jest około 1.000.

TELEGRAMY.

Proces Fedaka skończy się w tym tygodniu.

Lwów (PAT) 14 listopada. Dziś o godz. 10 i pół przedpołud. **skończył przemawiać prokurator.** Następnie zabrał głos pierwszy obrońca, a mianowicie obrońca Fedaka dr **Głuszkiewicz.** Wobec tego, że obrońcy wygłoszą obszerne przemówienia, **końca rozprawy można oczekiwać pod koniec tygodnia.**

Spokój w Galicji Wschodniej.

Warszawa. (AW). Inspektor armji, gen. **Stanisław Haller** otrzymał od Rady ministrów **pełnomocnictwa wojskowe i częściowe administracyjne** dla zabezpieczenia spokoju w województwach **lwowskim, stanisławowskim i tarnopolskim.**

Polska zastąpi Rumunię w konferencyi z sowietami.

Warszawa (telef.). Ze sfer zb[illegible]ych do poselstwa rumuńskiego w Warsza[illegible] dowiadujemy się: W odpowiedzi n[illegible] **szenie Rumunii przez** [illegible] na konferencyę rozbrojeniową [illegible] oświadczył, że chciałby z Ros[illegible] sunek przyjaźno sąsiedzki, lecz że [illegible] **konieczność wyjaśnienia** [illegible] **ska Rosyi w sprawie** gra[illegible] **syjsko-rumuńskiej.** idącej [illegible] **Dniestru.** Rząd sowiecki dał do [illegible] nia, że **uzna tylko granicę P**[illegible]

Wobec tego rząd rumuński **nie weźmie bezpośrednio udziału w konferencyi, a zastępować go będzie Polska.**

Nowy sposób regulowania poborów urzędniczych.

Warszawa. (Tel.) W ministerstwie skarbu rozważany jest **nowy system ściągania podatków.** Otóż będą one **zmieniały się automatycznie,** zależnie od **obliczeń drożyźnianych** Gł. Urzędu Statystycznego.

Równocześnie w ten sam sposób regulowane byłyby pensye urzędnicze.

Warszawa. (Telef.) Sprawa 50% dodatku do pensyi urzędniczych za listopad zeszła z porządku obrad wczorajszej Rady Ministrów.

Pomoc rządu dla miast.

Warszawa. (AW). Ministerstwo Skarbu zakończyło częściowo akcyę, mającą na celu umożliwienie miastom uzyskanie krótko-terminowego kredytu na pokrycie deficytów administracyjnych. **Dla miast Galicyi ustanowiono Zakład Kredytowy,** jako organ rozporządzający funduszami państwowymi, **który otrzyma na powyższy cel od Ministerstwa Skarbu dotację w wysokości 1 miljarda 350 miljonów marek.** Organem takim dla Związków powiatowych i miast byłej dzielnicy Pruskiej został Bank Komunalnych Kas Oszczędnościowych. Został on dotowany w 4 miljardy marek polskich, z czego wypłacono naraz 1 miljard. Pożyczki udzielane, będą zwrotne. Również w toku jest akcja, mająca na celu udzielanie pożyczek dla miast byłej dzielnicy rosyjskiej, przyczem rolę takiego organu wypłacającego zajmie prawdopodobnie Bank Komunalny w Warszawie.

Agitacya sołtysów na Kresach.

Warszawa (AW). „Kuryer Poranny" przynosi korespondencyę z Kresów, w której znajdujemy kilka ciekawych szczegółów z działalności tamtejszych sołtysów. Sołtysi obchodzili wszystkie chaty i **brali od chłopów po 1.000 marek zadatku.** Przy urnie zaś wyborczej, nie ukrywając się zupełnie, **płacili po 2.000 marek tym, którzy głosowali na listę nr. 16.** Innym zaś przepadały zadatki. Agitatory **posługiwali się argumentami oddzielenia Wołynia od Polski.**

Czarna giełda rzuci się na złotą pożyczkę.

Emisya pożyczki złotej wywołała ożywione **zainteresowanie na czarnej giełdzie.** Nabycie tego papieru uważane jest w tych sferach za **doskonałą tranzakcyę.** Oczekiwane jest **masowe rzucenie się na wykupno wspomnianego papieru.**

Zawieszenie przywilejów dla Gdańska.

Rząd polski w odpowiedzi na szykany wobec obywateli polskich.

Warszawa (AW). Generalny komisarz Rzeczypospolitej w Gdańsku, p. Plucińskі oświadczył w wywiadzie, że **wobec ciągłych szykan stosowanych do obywateli polskich** w postaci nieprawidłowych zarządzeń administracyjnych, wydalania obywateli polskich z terytoryum wolnego miasta, **rząd polski chwycił się zawieszenia przywilejów i udogodnień dla Gdańska.** W takim razie odpowiedzialność za skutki dla kupiectwa, zarówno polskiego jak i gdańskiego, **spada wyłącznie na senat gdański.**

Porozumienie francusko-angielskie osiągnięte.

Paryż, 14 listopada (IC). Pertinax w „Echo de Paris" pisze, że po wczorajszej rozmowie Poincarégo z ambasadorem angielskim lordem Hardingiem, **zostały stworzone podstawy zupełnego porozumienia między Francyą a Anglią.** Francya i Anglia nie będą oponowały w Lozannie odrębnej polityki, lecz **wszyscy aljanci będą występowali wspólnie według wskazówek wypracowanych przez Poincarégo i lorda Curzona.** Wobec tego, że Poincaré nie może pojechać do Londynu, odwiedzi go lord Curzon, **gotów udać się do Francyi,** celem odbycia konferencyi z Poincarém.

Z ostatniej chwili.

Dymisya gabinetu niemieckiego.

Berlin. (Tel. wł.) (IC). Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, **gabinet niemiecki postanowił podać się do dymisji.**

Kanclerz Rzeszy przedstawi dymisję gabinetu prezydentowi. Dymisja nastąpiła **na skutek braku porozumienia socjalistami a ...ludowcami co do ... niemieckiego wyniku rokowań z fabrykantami w sprawie przedłużenia dnia pracy, łącznie z płacą dla bezrobotnych.**

Konferencye w sprawie konkordatu.

Warszawa (AW). Wczoraj w Ministerstwie wyznań religijnych i oświecenia publicznego, odbyły się pod przewodnictwem Ministra Kumaniewskiego dwie konferencye **w sprawie projektu konkordatu ze stolicą Apostolską.** W obradach wziął udział **prof. dr. Abraham** ze Lwowa, oraz delegaci zainteresowanych Ministerstw.

Dzień 20 b. m. terminem otwarcia konferencyi w Lozannie.

Paryż. (PAT). Otwarcie konferencyi w Lozannie **zostało definitywnie odroczone do 20 listopada.** Paryski przedstawiciel rządu Angory, został już o tem zawiadomiony.

Niemcy mogą płacić więcej.

Londyn (PAT). Churchill oświadczył w przemówieniu w Dundee, iż przy ostatnich wyborach oświadczał się za ściągnięciem od Niemców dwóch miljardów funtów szterlingów, jednakże wydarzenia ostatnich lat czterech przekonały go, że **Niemcy mogą zapłacić więcej niż dwa miljardy, albowiem są one w stanie płacić rocznie 120 miljonów funtów szterlingów.**

Min. spraw zagranicznych w sprawie band ukraińsko-bolszewickich.

Warszawa. (PAT). Ministerstwo spraw zagranicznych wystosowało następującą notę do przedstawicielstwa pełnomocnego U. S. R. R.: Nawiązując do treści noty naszej z dnia 20 października r. b. Nr. 6219, ministerstwo spr. zagr. stwierdza, że **w dalszym ciągu ujawnia się działalność band formowanych na terytoryum Ukrainy, a które w najlepsze przechodzą na terytoryum polskie.** Bandy te zorganizowane są pośród grup rzekomych robotników osiedlonych na polskiem pograniczu pod pozorem tworzenia komunistycznych gospodarstw rolnych. Ministerstwo spraw zagranicznych posiada informacye o istnieniu 10 takich grup, utworzonych wyłącznie z byłych wojskowych, a zwłaszcza byłych jeńców armii austryackiej. Grupy te otrzymują w znacznej liczbie konie, rzekomo dla celów rolniczych. Wśród grupom tym dostarczają „Zakordoty", które w dalszym ciągu rozwijają swą działalność na pograniczu polskiem. Wyliczywszy dokładnie najbardziej miejscowości ukraińskie, w których tworzą się wspomniane bandy, ministerstwo spraw zagr. konkluduje: W tym stanie rzeczy ministerstwo spr. zagr. kategorycznie protestuje przeciw tolerowaniu przez rząd ukraiński akcyi, która pod pozorami gospodarczymi ma na celu **zamiary wrogie w stosunku do jedności Rzeczypospolitej polskiej.** Ponadto domaga się M. S. zagr. natychmiastowego przeprowadzenia dochodzeń w najbardziej komunistycznych gospodarstwach rolnych w celu ukarania winnych. Wreszcie żąda M. S. zagr. **ukrócenia tej działalności i ukarania tych funkcyonaryuszy rządowych i współpracowników organizacyi politycznych, znajdujących się w zależności od rządu U. S. R. R.,** którzy popierają powyżej przedstawioną wywrotową działalność.

W drogę..

Odchodzą — [illegible] —
[illegible]

[illegible]

Kupujcie pożyczkę złotą!

Odbito w drukarni „Ilustrowanego Kuryera Codziennego" w Krakowie — pod zarządem Feliksa Korczyńskiego.